

Centrálny koordinačný orgán
Národná koordinačná a implementačná agentúra

System implementácie synergií a komplementarít medzi Partnerskou dohodou Slovenskej republiky pre roky 2021 - 2027, Programom Slovensko, Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a ostatnými nástrojmi podpory Európskej únie

Programové obdobie 2021 – 2027

Verzia: 1.0

Dátum vydania: XX.XX.2023

Schválil:

Veronika Remišová,
podpredsedníčka vlády a ministerka investícií,
regionálneho rozvoja a informatizácie
Slovenskej republiky

Július Jakab,
vedúci Úradu vlády
Slovenskej republiky

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Legislatíva Európskej únie a Slovenskej republiky	5
3	Synergické a komplementárne prepojenie medzi PSK a POO	6
4	Synergické a komplementárne prepojenie medzi PSK a ostatnými nástrojmi podpory EÚ13	
5	Doplnkovosť financovania.....	16
6	Úlohy a kompetencie, spolupráca s relevantnými partnermi	18
7	Mechanizmus na koordináciu synergií a komplementarít	22
	7.1 Implementácia synergií medzi fondmi EÚ, Plánom obnovy a odolnosti SR a inými finančnými nástrojmi podpory EÚ	22
8	Informačné systémy a synergie	25
	8.1 Informačný a monitorovací systém fondov EÚ	26
	8.2 Informačný a monitorovací systém Plánu obnovy a odolnosti	26
9	Zoznam skratiek	28
10	Zoznam príloh	29

1 Úvod

Cieľom predkladaného materiálu je definovanie základných rámcov a postupov pre zabezpečenie systému implementácie synergických a komplementárnych účinkov medzi fondmi Európskej únie a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a Slovenskej republiky.

Synergie možno definovať ako spoločné a koordinované úsilie o dosiahnutie väčšieho spolupôsobenia a efektívnosti. V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“) členské štáty a Komisia podporujú koordináciu, komplementárnosť a koherentnosť medzi fondmi EÚ a inými nástrojmi EÚ. Optimalizujú mechanizmy na koordináciu medzi tými, ktorí sú zodpovední, aby sa zabránilo duplicité počas plánovania a implementácie. Členské štáty EÚ a Komisia preto pri programovaní a implementácii fondov EÚ zohľadňujú aj príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny.

Komplementarita predstavuje (synergickú) väzbu medzi nástrojmi a mechanizmami, ktorá podporuje naplnenie spoločných stratégií EÚ a SR (napr. Agenda 2030), pričom zároveň pri ich implementácii nie je požadovaná realizácia komplementárnej intervencie a každý nástroj môže byť realizovaný samostatne.

Za účelom bližšie definovať základné deliace línie medzi Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a fondmi EÚ pre programové obdobie 2021 – 2027 bola Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a Úradu vlády SR uložená úloha B.1. z uznesenia vlády SR č. 784 z 22. decembra 2021¹ pripraviť materiál k základným deliacim líniám medzi POO a fondmi EÚ pre programové obdobie 2021 – 2027. Vypracovanie Systému implementácie synergií a komplementarít medzi Partnerskou dohodou Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, POO a ostatnými nástrojmi podpory EÚ (ďalej len „implementačný mechanizmus“) vyplýva aj z úlohy B.2. predmetného uznesenia vlády SR, ktorá spočíva v zosúladení materiálu pripraveného podľa bodu B.1. tohto uznesenia vlády SR s Programom Slovensko 2021 - 2027, ktorý bol schválený Európskou komisiou a schváliť ho na rokovaní vlády do dvoch mesiacov od schválenia PSK Európskou komisiou.

Implementačný mechanizmus vychádza predovšetkým z nariadenia o spoločných ustanoveniach², ktoré určuje opatrenia na zabezpečenie koordinácie synergických účinkov medzi fondmi EÚ, ktoré sa realizujú na národnej úrovni prostredníctvom PSK v rámci PD SR 2021 – 2027 pre fondy EÚ, ako aj jednotlivých operačných programov v rámci PD SR 2014 – 2020 pre európske štrukturálne a investičné fondy a prostredníctvom POO a iných finančných nástrojov EÚ. Na národnej úrovni sú požiadavky na koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov vykonávané v súlade so zákonom č. 121/2022 o príspevkoch z fondov EÚ a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Prehľad relevantných právnych predpisov EÚ a SR je uvedený v kapitole 2.

Implementačný mechanizmus je vypracovaný v súlade s Rámcom implementácie fondov pre programové obdobie 2021 – 2027, ktorý bol vydaný 18. 11. 2022.

Implementačný mechanizmus zaisťuje účinnú koordináciu a zabezpečenie synergií a komplementárnosti medzi fondmi EÚ a ostatnými nástrojmi podpory EÚ. Cieľom koordinácie a zabezpečenia synergických účinkov je maximalizácia prínosu investícií zrealizovaných prostredníctvom fondov EÚ, vzájomného prepojenia intervencií a ich kombinovaním s inými nástrojmi a mechanizmami podpory EÚ doplnkovým spôsobom a eliminácia vzniku potenciálnych duplicit vo financovaní operácií.

¹⁾ Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 784 z 22. 12. 2021 k Systému implementácie Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

Pre dosiahnutie využitia pridanej hodnoty fondov EÚ a zabráneniu dvojitého financovania operácií je realizácia synergií prostredníctvom implementačného mechanizmu a mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti kľúčová. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti³ je hlavným nástrojom EÚ na zabezpečenie účinnej a významnej finančnej podpory na realizáciu udržateľných reforiem a implementáciu súvisiacich verejných investícií v členských štátoch. Rovnako je aj nástrojom na riešenie nepriaznivých dôsledkov krízy spôsobenej pandémiou súvisiacou s ochorením COVID. **POO bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 221 z 28. apríla 2021 a Radou EÚ pre hospodárske a finančné záležitosti dňa 13. júla 2021.**

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by mal podporovať projekty, ktoré dodržiavajú zásadu doplnkovosti financovania z prostriedkov EÚ. V súlade s čl. 9 nariadenia o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, podpora poskytovaná z prostriedkov mechanizmu má dopĺňať podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov EÚ. Zároveň je nevyhnuté zo strany členského štátu zabezpečiť, aby reformy a investície POO mohli získať podporu z iných programov Únie len za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady, resp. nedochádza k dvojitému financovaniu.

Rovnako, členský štát ako prijímateľ prostriedkov mechanizmu je povinný na národnej úrovni zabezpečiť účinnú koordináciu medzi mechanizmom a inými programami EÚ a to tak na národnej, ako aj na regionálnej úrovni, za účelom zabezpečenia komplementarity, synergie, koherentnosti konzistentnosti poskytovanej podpory. Z tohto dôvodu je potrebné v súlade s čl. 28 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2021/241 zabezpečiť úzku spoluprácu medzi subjektmi zodpovednými za implementáciu POO ako aj iných nástrojov podpory.

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT (ďalej len „Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa“);
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovými čistými emisiami uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility (ďalej len „Zelenšia nízkouhlíková Európa“);
3. Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility (ďalej len „Prepojenejšia Európa“);
4. Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv (ďalej len „Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa“);
5. Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív (ďalej len „Európa bližšie k občanom“)
6. a osobitný špecifický cieľ Fondu na spravodlivú transformáciu – Umožnenie regiónom a ľuďom riešiť dôsledky v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti, ako aj v oblasti zamestnanosti spôsobené transformáciou smerom k energetickým a klimatickým cieľom Únie na rok 2030 a k dosiahnutiu cieľa klimaticky neutrálneho hospodárstva Únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody.

³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len “nariadenie o RRF”)

Jednotlivé členské štáty majú podľa všeobecného nariadenia povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva. **PD SR bola schválená na rokovaní vlády SR dňa 6. apríla 2022 uznesením č. 253 a oficiálne podpísaná EK dňa 18. júla 2022.**

POO je komplementárnym nástrojom tak k EŠIF v SR pre programové obdobie na roky 2014–2020 ako aj k fondom EÚ nadväzujúceho programového obdobia na roky 2021-2027. Vzhľadom na fakt, že SR bude mať v nasledujúcich rokoch možnosť využívať aj zdroje Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, prebiehali od októbra 2020 intenzívne rokovania MIRRI SR s Ministerstvom financií SR, neskôr s ÚV SR a príslušnými rezortmi s cieľom efektívneho nastavenia synergií a komplementarít medzi PD SR a POO.

Koordinácia a zabezpečenie synergických účinkov sa na národnej úrovni realizuje prostredníctvom PSK v rámci PD SR 2021 – 2027 pre fondy EÚ, ako aj jednotlivých OP v rámci PD SR 2014 – 2020 pre EŠIF a prostredníctvom POO a iných finančných nástrojov EÚ. Subjekty zapojené do mechanizmu implementácie sú uvedené v kapitole 6.

Program Slovensko bol schválený vládou SR dňa 28. júna 2022 uznesením č. 426 a EK 22. novembra 2022.

Implementačný mechanizmus bol vypracovaný MIRRI SR / sekciou CKO v spolupráci s ÚV SR ako Národnou implementačnou a koordinačnou autoritou. Pri jeho spracovaní boli zohľadnené aj skúsenosti z programového obdobia 2014-2020.

MIRRI SR v zastúpení CKO a ÚV SR v zastúpení NIKA sú oprávnení aktualizovať implementačný mechanizmus podľa potreby. Aktualizácia je vykonaná vydaním novej verzie podpredsedníčkou vlády a ministerkou investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie a vedúcim Úradu vlády po schválení Riadiacim výborom pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondmi EÚ, EŠIF, Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a ostatnými nástrojmi podpory EÚ s uvedeným dátumom účinnosti. Ak z aktualizovanej verzie vyplynie pre SO / vykonávateľov nová povinnosť, títo zabezpečia jej splnenie v primeranej lehote, najneskôr však do termínu nadobudnutia účinnosti novej verzie implementačného mechanizmu. O aktualizácii / účinnosti novej verzie budú SO / Vykonávatelia priebežne informovaní na web stránke www.eurofondy.sk v záložke Synergie.

2 Legislatíva Európskej únie a Slovenskej republiky

Implementačný mechanizmus je vypracovaný v súlade s právnymi predpismi EÚ a SR. V prípade rozporu dokumentu s právnymi predpismi EÚ alebo SR sú záväzné ustanovenia právnych predpisov EÚ a SR, pričom právne predpisy EÚ majú vždy prednosť.

Nižšie sú uvedené najmä tie právne predpisy, na ktoré sa dokument odvoláva a z ktorých sa pri jeho tvorbe vychádzalo.

Právne predpisy EÚ

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013,

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1139 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/1004,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (nariadenie o RRF),
- vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/0163 zo 6. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovenska.

Právne predpisy SR

- zákon č. 121/2021 Z. z. o príspevkoch z fondov EÚ a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Týmto nie sú dotknuté povinnosti subjektov vyplývajúce z iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

3 Synergické a komplementárne prepojenie medzi PSK a POO

Na programovej úrovni MIRRI SR v súčinnosti s ÚV SR pripravilo mechanizmus pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondmi politiky súdržnosti EÚ a ostatnými nástrojmi podpory EÚ. Cieľom koordinácie a zabezpečenia synergických účinkov je maximalizácia prínosu investícií zrealizovaných prostredníctvom jednotlivých nástrojov podpory EÚ, vzájomného prepojenia intervencií a ich kombinovanie s inými nástrojmi a mechanizmami podpory EÚ doplnkovým spôsobom a eliminácia vzniku potenciálnych duplicit vo financovaní operácií. Jedným z podstatných posudzovaných atribútov plánovaných intervencií je práve posudzovanie synergických účinkov a minimalizácia vzniku potenciálnych duplicit vo financovaní operácií medzi reformami a investičnými projektmi POO⁴ a ostatnými intervenčnými rámcami, a to najmä z fondov EÚ, vrátane FST a ostatnými priamo riadenými nástrojmi a iniciatívami EÚ.

MIRRI SR a ÚV SR vykonali komparáciu základnej štruktúry strategických dokumentov a zadefinovali synergie, komplementarity, ako aj základné deliace línie medzi opatreniami v rámci POO a plánovanými opatreniami v rámci PD SR / PSK. Komparácia je základným východiskom pre identifikáciu oblastí, pri ktorých dochádza v rámci implementácie POO a fondov EÚ k synergickej / komplementárnej podpore. Práve v rámci identifikovaných oblastí bude počas obdobia implementácie potrebné osobitne dohliadať na dodržiavanie zadefinovaných deliacich línií. Štruktúra komparácie opatrení k synergiám pre POO a fondy EÚ je samostatnou prílohou POO. K PSK je vypracovaná prehľadná tabuľka synergií⁵ pre 5 cieľov politiky súdržnosti: Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa, Zelenšia a nízkouhlíková Európa, Prepojenejšia Európa, Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa, Európa bližšie k občanom a špecifický cieľ FST a vice versa päť tematických oblastí verejných politík v rámci POO: zelená ekonomika; vzdelávanie, veda, výskum, inovácie; zdravie; efektívna verejná správa a digitalizácia. Tabuľka identifikuje základné synergie a komplementarity na úrovni komponentov a jednotlivých špecifických cieľov a opatrení v rámci

⁴⁾ <https://www.planobnovy.sk/kompletny-plan-obnovy/>

⁵⁾ Zverejnená na www.euromf.gov.sk pod záložkou Synergie vždy aktualizovaná verzia k danému dátumu.

jednotlivých nástrojov a zároveň definuje rámcové zameranie opatrení tak, aby sa aj na strategickej úrovni predchádzalo možným potenciálnym duplicitám vo financovaní.

Návrh investičných priorít politiky súdržnosti na roky 2021 - 2027 zahŕňa:

1. Cieľ politiky „Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa“ – podpora bude zameraná na stimulovanie spolupráce výskumných inštitúcií a podnikov a rozšírenie adopcie a integrácie existujúcich technológií inteligentného priemyslu 4.0 do praxe v doménach definovaných v aktualizovanej národnej Stratégii výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 – 2027. V oblasti rozvoja ľudských zdrojov pre výskum a inovácie budú opatrenia cieleňé na zvrátenie odlivu mozgov a pritiahnutie perspektívnych a špičkových výskumných a vývojových pracovníkov. Dôležitou súčasťou intervencií bude posilnenie účasti slovenských subjektov v európskych výskumných a inovačných programoch, partnerstvách a iniciatívach EÚ a dobudovanie a optimalizácia výskumnej infraštruktúry v súlade s cieľmi jednotlivých domén SK RIS3 2021+. Cieľom podpory v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie bude zvýšenie inovačnej schopnosti ekonomiky prostredníctvom zavádzania top digitálnych technológií, zvýšenie kvality poskytovaných verejných služieb a zlepšenie kybernetickej a informačnej bezpečnosti. Rozvoj obcí, miest a regiónov bude podporený implementáciou inovatívnych technologických a netechnologických riešení a inteligentného riadenia. Podpora konkurencieschopnosti MSP bude zabezpečená zlepšením prístupu MSP k investíciám a službám, financovaním aktivít orientovaných na internacionalizáciu MSP a sieťovanie podnikateľských subjektov prostredníctvom finančných alebo nefinančných nástrojov, kombinácie grantu a finančných nástrojov alebo formou voucherovej podpory. Rozvoj zručností a kompetencií (technické, nové vysokošpecializované, digitálne a i.) relevantných pre domény SK RIS3 2021+ bude realizovaný v úzkej spolupráci vzdelávacích inštitúcií s podnikmi. Digitálne zručnosti budú prispôsobené doménam SK RIS3 2021+ a potrebám priemyselnej a zelenej transformácie. Podpora na zlepšenie digitálnej pripojiteľnosti v súlade s Národným plánom širokopásmového pripojenia bude orientovaná na rozvoj infraštruktúry (zavádzanie vysokokapacitných širokopásmových sietí najmenej 1 Gbps v oboch smeroch) v miestach zlyhania trhu.

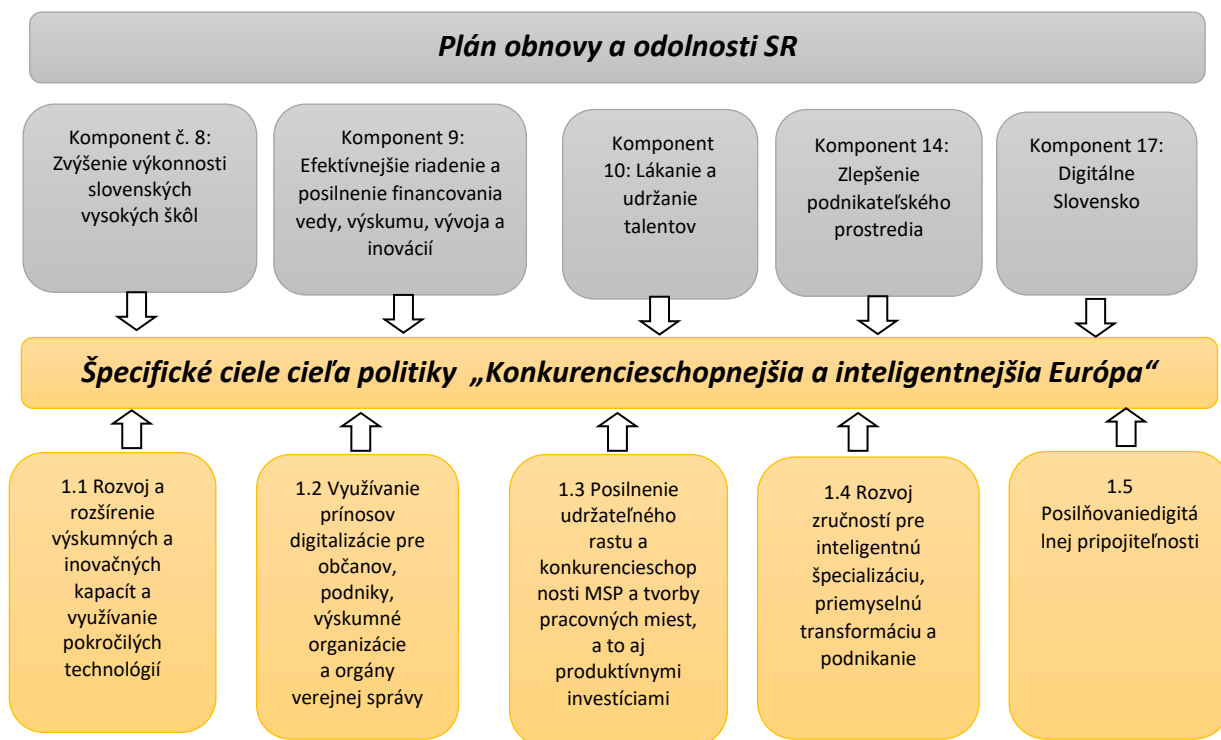
Dotknuté špecifické ciele:

- 1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií;
- 1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy;
- 1.3 Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami;
- 1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie;
- 1.5 Posilňovanie digitálnej pripojiteľnosti.

Podpora fondov EÚ v rámci cieľa politiky 1 „Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa“ bude vzájomne synergicky a komplementárne prepojená s podporou POO, realizovanou v rámci nasledovných komponentov:

- o Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl
- o Komponent 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu, vývoja a inovácií
- o Komponent 10: Lákanie a udržanie talentov
- o Komponent 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia
- o Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)

Schéma č. 1: Synergické a komplementárne prepojenie medzi komponentmi POO a CP 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa

2. Cieľ politiky „Zelensia, nízkouhlíková Európa“ – podporované budú najmä opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, napr. zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch, znižovanie energetickej náročnosti verejných budov a bytových domov a podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky. V oblasti využitia obnoviteľných zdrojov energie bude podporené napr. využívanie OZE v podnikoch, samospotrebitelmi energie, v systémoch zásobovania energiou a v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnosť") a vyhľadávanie a prieskum zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely. Podporené budú aj inteligentné energetické systémy vrátane uskladňovania energie. V oblasti udržateľného hospodárenia s vodou bude podporovaná napr. výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO⁶, infraštruktúra v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO, výstavba verejných vodovodov, zabezpečenie prístupu k pitnej vode, výstavba, intenzifikácia alebo modernizácia úpravní vôd, obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO, obnova verejných vodovodov v obciach nad 2 000 EO, komplexné spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd a podpora (optimalizácia) spracovania dát a informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR. V oblasti adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof budú podporené napr. vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami. V oblasti prechodu na obehové hospodárstvo budú podporené napr. vybrané aktivity na predchádzanie vzniku odpadov a recykláciu odpadov. V oblasti posilnenia ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry sa podporí napr. mapovanie a monitoring biotopov a druhov a monitoring cieľov ochrany prírody a biodiverzity, revitalizácia vodných tokov a sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží. V oblasti udržateľnej multimodálnej mestskej mobility sa podporí rozvoj verejnej dopravy, cyklodoprava a udržateľná mobilita Bratislavského samosprávneho kraja.

Dotknuté špecifické ciele:

2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov;

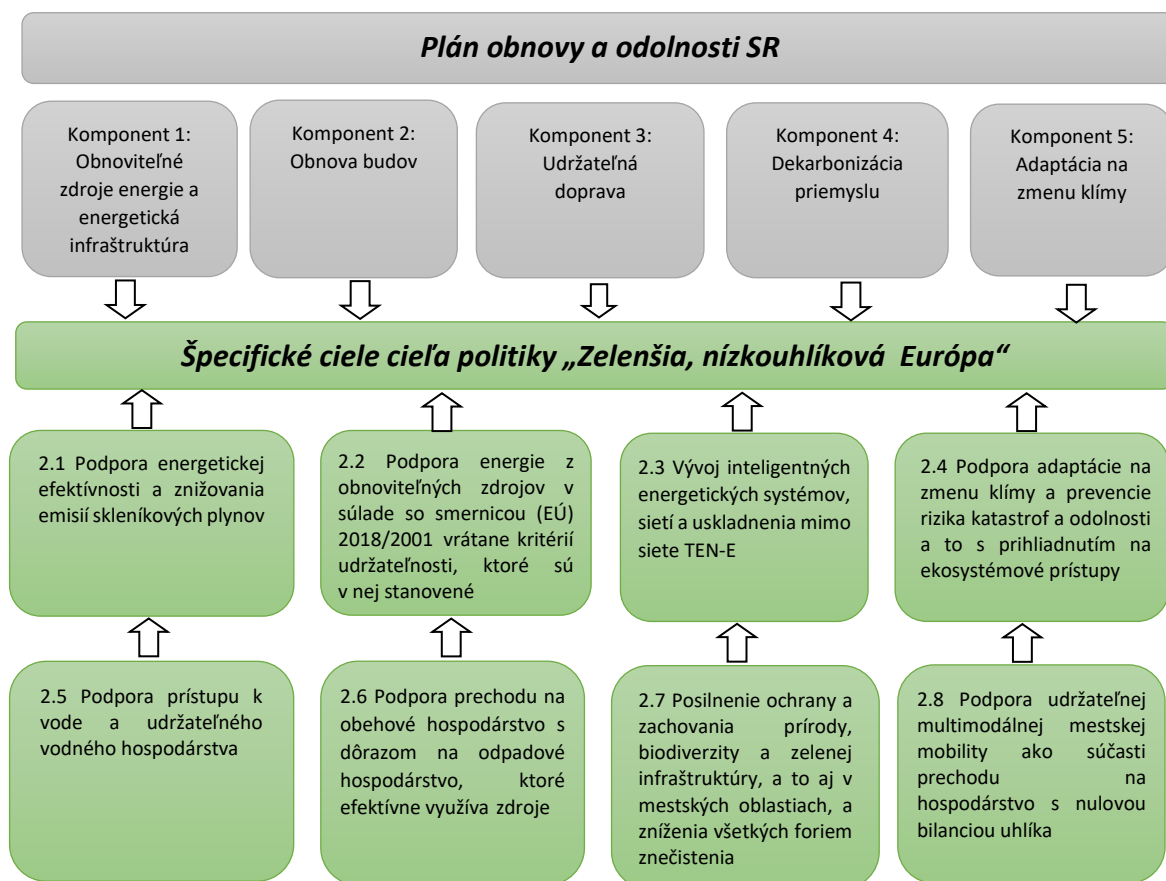
⁶⁾ EO – súčet skutočného počtu obyvateľov žijúcich v danej sídelnej aglomerácii a jej populačného ekvivalentu – prevodovej hodnoty priemyselných odpadových vôd produkovaných v danej oblasti za deň.

- 2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené;
- 2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo siete TEN-E;
- 2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy;
- 2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva;
- 2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje;
- 2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia;
- 2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka.

V rámci cieľa politiky 2 „Zeleňšia nízkouhlíková Európa“ s podporou súvisia reformy a investície plánu obnovy v rámci nasledovných komponentov:

- Komponent 1: *Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra*
- Komponent 2: *Obnova budov*
- Komponent 3: *Udržateľná doprava*
- Komponent 4: *Dekarbonizácia priemyslu*
- Komponent 5: *Adaptácia na zmenu klímy*

Schéma č. 2: Synergické a komplementárne prepojenie medzi komponentmi POO a CP 2 Zelenšia, nízkouhlíková Európa

3. Cieľ politiky 3 „Prepojenejšia Európa“ – podporovaná bude napr. modernizácia železničnej siete, najmä modernizácia a renovácia regionálnych železničných tratí a kľúčových železničných uzlov, výstavba infraštruktúry, implementácia Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS), intermodálna preprava, obnova staničných budov mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy, železničná telematika a zvyšovanie bezpečnosti na železničných priecestiach. V oblasti cestnej

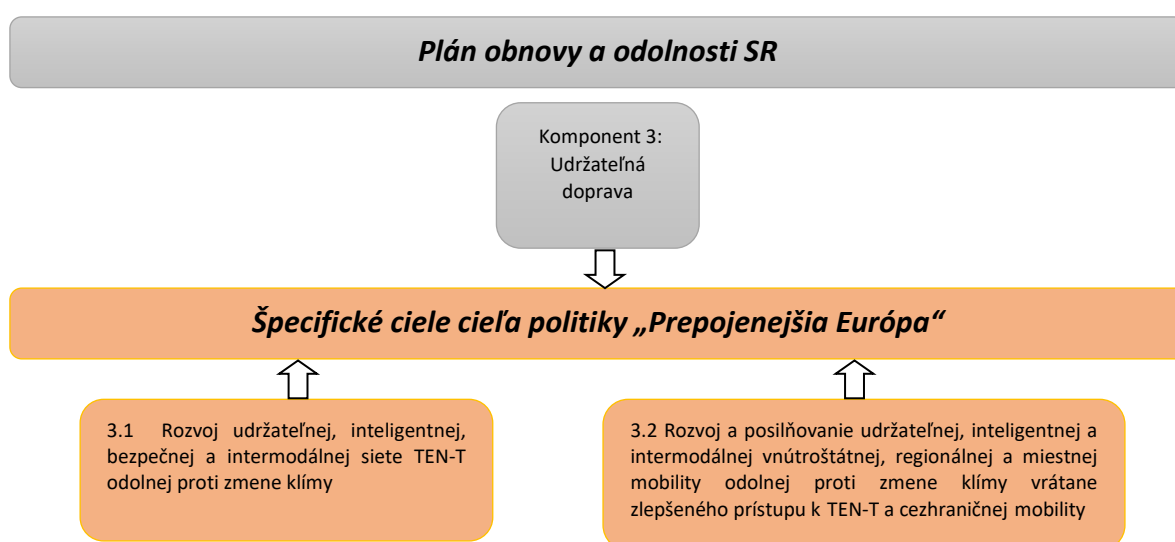
siete bude podporená výstavba nových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest, výstavba a modernizácia ciest I., II. a III. triedy a výstavba a modernizácia miestnych komunikácií. V oblasti vodnej dopravy bude podporené zlepšenie splavnosti vodných ciest základnej siete TEN-T, modernizácia a výstavba verejných prístavov v Bratislave a Komárne, rozvoj riečnych informačných služieb a remotorizácia plavidiel a podpora zavádzania alternatívnych palív.

Dotknuté špecifické ciele:

- 3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy;
- 3.2 Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility.

Cieľ politiky 3 „Prepojenejšia Európa“ je synergicky a komplementárne prepojený najmä s komponentom POO 3 Udržateľná doprava.

Schéma č. 3: Synergické a komplementárne prepojenie medzi komponentmi POO a CP 3 Prepojenejšia Európa

4. Cieľ politiky „Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa“ – dotknuté priority:

- 4P1. Adaptabilný a prístupný trh práce
- 4P2. Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
- 4P3. Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu
- 4P4. Záruka pre mladých (Zamestnanosť mladých ľudí)
- 4P5. Aktívne začlenenie a dostupné služby
- 4P6. Aktívne začlenenie rómskych komunít
- 4P7. Sociálne inovácie a experimenty (Akcie v oblasti sociálnej inovácie)
- 4P8. Potravinová a materiálna deprivácia

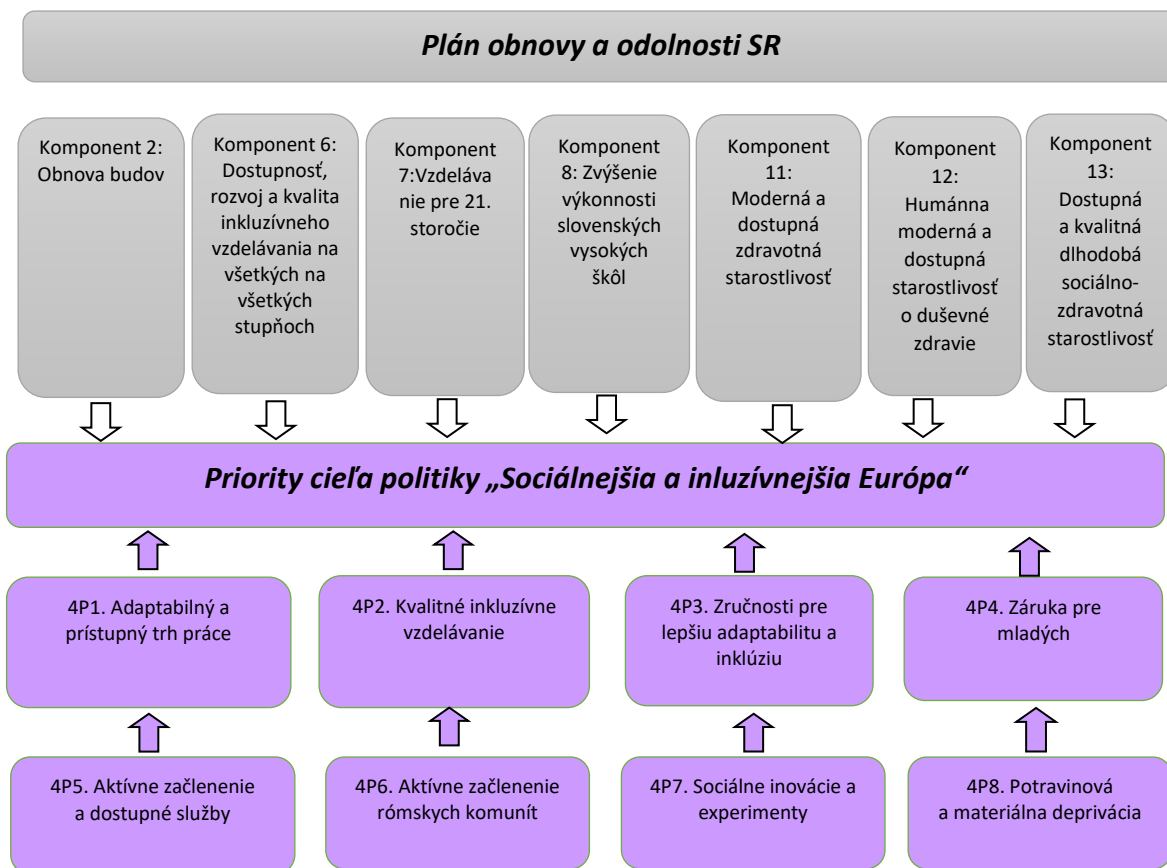
V rámci *adaptabilného a prístupného trhu práce* bude podporená napr. debarierizácia objektov, výstavba, rekonštrukcia a obnova zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov, zabezpečovanie služieb podporovaného zamestnávania, poskytovanie finančných príspevkov znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, profesijné poradenstvo pre uchádzačov o zamestnanie a informačné a vzdelávacie aktivity pre zamestnancov služieb zamestnanosti. V oblasti *kvalitného a inkluzívneho vzdelávania* bude podporená napr. desegregácia výchovy a vzdelávania, debarierizácia škôl a školských zariadení, materiálne vybavenie

a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení, výstavba a rekonštrukcia školských športovísk a rozvoj profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov / odborných zamestnancov. V oblasti *zručností pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu* bude podporená napr. modernizácia infraštruktúry a skvalitnenie materiálno-technického a technologického vybavenia nadpodnikových vzdelávacích centier a centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy, poskytovanie finančných príspevkov záujemcom o zamestnanie (osobám na trhu práce), vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva a rozvoj základných zručností. V oblasti *zamestnanosti mladých ľudí* bude podporené napr. vytváranie udržateľných pracovných miest pre mladých ľudí v situácii NEET, rozvoj systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky, mentoring a tútoring, kariérne poradenstvo a výchova, preventívne programy a vytváranie regionálnych partnerstiev na podporu implementácie Záruky pre mladých. V oblasti *aktívneho začlenenia a dostupných služieb* sa bude podporovať napr. dobudovanie komunitných centier a zlepšenie ich vybavenosti, budovanie / zriaďovanie domov komplexnej pomoci pre deti zažívajúce násilie, zabezpečenie infraštruktúry dostupného bývania, zabezpečovanie komunitných sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií, budovanie/ zriaďovanie dlhodobej komunitnej psychiatrickej starostlivosti, kultúra a ekonomický rozvoj, pamiatkové objekty a rozvoj komunit prostredníctvom činnosti komunitných centier. V oblasti *aktívneho začlenenia rómskych komunit* bude podporená napr. občianska a technická infraštruktúra v obciach zapojených do projektu rozvojových tímov, svojpomocná výstavba obydlií a iné zlepšené formy bývania, rekonštrukcia a výstavba vyhovujúcich foriem bývania pre sociálne odkázané skupiny obyvateľstva s dôrazom na MRK, podpora preventívno-informačných programov smerujúcich k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania, aktivizácia rómskych dievčat a žien k ich vyššej účasti vo vzdelávaní, na trhu práce, ako aj v programoch zameraných na lepšie podmienky ich bývania a zdravia a aktivizácia mladých ľudí v MRK. V oblasti *sociálnych inovácií* bude podporené napr. rozvíjanie inovačných ekosystémov (komplexného prostredia) a vytváranie nástrojov na podporu sociálnych inovácií v regiónoch, inovatívne projekty v oblasti podpory vstupu znevýhodnených a neaktívnych osôb na trh práce, cezhraničná pracovná a vzdelávacia mobilita pre mladých ľudí v situácii NEET a inovatívne projekty v oblasti výchovy, vzdelávania a aktívneho začlenenia. V oblasti *potravinovej a materiálnej deprivácie* bude podporená napr. distribúcia potravinovej pomoci, poskytovanie teplého jedla a distribúcia základnej materiálnej pomoci ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie.

Intervencie plánované v rámci cieľa politiky 4 „*Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa*“ súvisia s reformami a investíciami obsiahnutými v nasledovných komponentoch plánu obnovy:

- Komponent 2: *Obnova budov,*
- Komponent 6: *Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania,*
- Komponent 7: *Vzdelávanie pre 21. storočie,*
- Komponent 8: *Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl,*
- Komponent 11: *Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť,*
- Komponent 12: *Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie,*
- Komponent 13: *Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.*

Schéma č. 4: Synergické a komplementárne prepojenie medzi komponentmi POO a CP 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa

5. Cieľ politiky „Európa bližšie k občanom“ – dotknuté špecifické ciele:

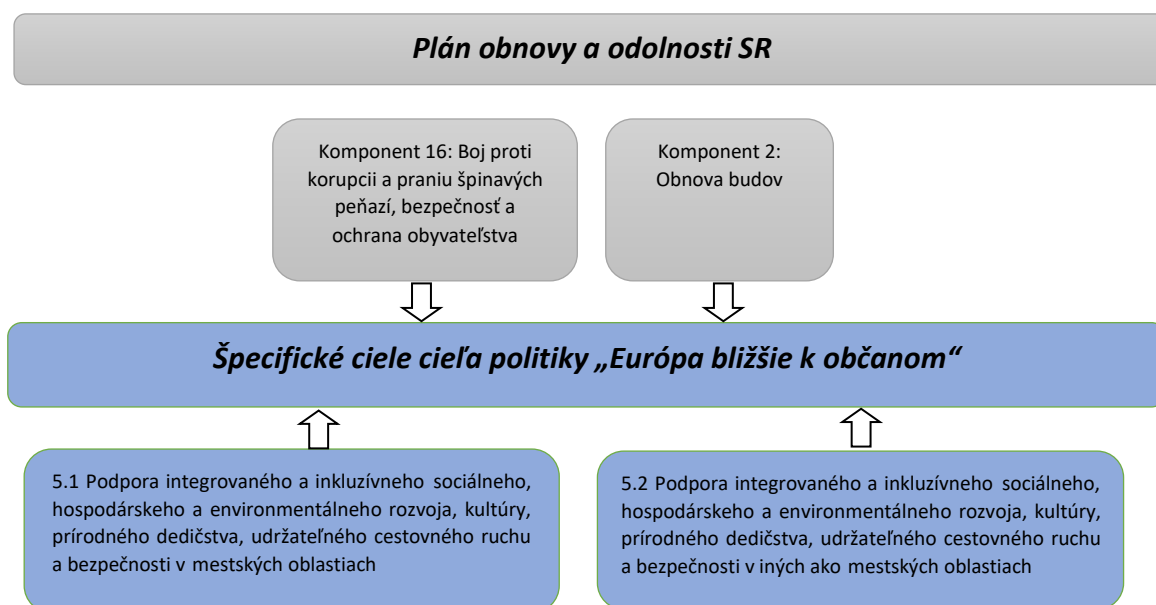
- 5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach,
- 5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach.

V rámci tejto priority budú podporené napr. analyticko-strategické činnosti, tvorba, implementácia, hodnotenie a monitorovanie plánovacích dokumentov, celoživotné vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy, podpora aktívneho občianstva, mládežníckych organizácií a komunitných aktivít, prevencia kriminality (kamerové systémy, inštalácia nových svetelných bodov verejného osvetlenia, ich rekonštrukcia), terénna a dobrovoľnícka práca s rizikovými skupinami, rekonštrukcia a výstavba ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov, inovácie, zlepšenie kvality a dostupnosti informácií pre návštevníkov v kultúrnom a prírodnom cestovnom ruchu, rekonštrukcia, budovanie a rozvoj lokalít pre stretávanie a rozvoj lokálnych komunít vrátane MRK a národnostných menšín a modernizácia technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení.

S oblasťami podpory v rámci cieľa politiky 5 „Európa bližšie k občanom“ súvisia reformy a investície realizované v rámci nasledovných komponentov plánu obnovy :

- Komponent 16: *Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva*
- Komponent 2: *Obnova budov*

Schéma č. 5: Synergické a komplementárne prepojenie medzi komponentmi POO a CP 5 Európa bližšie k občanom

Osobitnou prioritou v rámci Programu Slovensko je **FST**, ktorého špecifickým cieľom je umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou v rámci plnenia energetického a klimatického cieľa EÚ do roku 2030 a dosahovania klimaticky neutrálneho hospodárstva EÚ do roku 2050 na základe Parížskej dohody. FST predstavuje komplementárny a teritoriálne užšie vymedzený zdroj podpory, najmä v kontexte investičnej priority 1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa, 2 Zelenšia, nízkouhlíková Európa, 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa, 5 Európa bližšie k občanom a súvisiacich komponentov POO.

4 Synergické a komplementárne prepojenie medzi PSK a ostatnými nástrojmi podpory EÚ

Mechanizmus uplatňovania synergií a komplementarít bude využívaný aj v prípade projektov, ktoré SR bude realizovať v rámci iných programov EÚ, a to najmä Horizont Európa, Erasmus+, Digitálna Európa, CEF, LIFE, či InvestEU, programov INTERREG, AMIF, DEP, EPFRV, LEADER, Modernizačný fond, Inovačný fond a ALMA, rovnako podporujúcich významné investície v rôznych oblastiach, ktoré budú komplementárne vo vzťahu k intervenciám POO, ako aj PD SR a Programu Slovensko.

V rámci **Cieľa politiky 1** sa predpokladá synergia alebo komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti rozširovania výskumných a inovačných kapacít, rozširovania digitalizácie a posilnenia rastu a konkurencieschopnosti MSP, a to najmä prostredníctvom zvýšenia inovačného potenciálu MSP využívaním IKT a zvyšovaním digitálnych zručností, na zabezpečenie aktívnej účasti slovenských subjektov (verejných aj súkromných) vo výskumných a inovačných partnerstvách a misiách programu Horizont Európa, atď. Z fondov EÚ sa tiež plánuje zabezpečiť aj využívanie nástroja Seal of Excellence, a to najmä prostredníctvom financovania projektov MSP.

Erasmus+ v oblasti rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy a účasti v európskych programoch a iniciatívach VVal, zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie.

Digitálna Európa v oblasti využívania a posilňovania kapacít vo výskume, vývoji a aplikácií vysokovýkonných výpočtov a kvantových technológií, umelej inteligencie s využitím vo verejnej správe, podnikateľskom prostredí a vedecko-výskumných inštitúciách.

Aplikovanie technológií, ako sú umelá inteligencia, vysokovýkonné výpočty, posilnenie kybernetickej bezpečnosti či iné technológie budú na Slovensku podporovať Európske centrá digitálnych inovácií. Sú to samostatné organizácie alebo koordinované skupiny organizácií (konzorciá) s doplnkovými odbornými znalosťami s neziskovým cieľom, ktorý podporuje spoločnosti – najmä MSP alebo verejný sektor v oblasti digitálnej transformácie. Budú pomáhať spoločnostiam stať sa konkurencieschopnejšími v súvislosti s ich obchodnými, či výrobnými procesmi, produktmi alebo službami využívajúcimi digitálne technológie. Financovanie týchto centier bude zabezpečené z prostriedkov programu Digitálna Európa a zároveň aj z fondov EÚ.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti podpory investícií do infraštruktúry digitálneho prepojenia.

Program jednotného trhu (vrátane COSME) v oblasti posilnenia rastu a konkurencieschopnosti MSP.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblastiach súvisiacich s bezpečnosťou informačných systémov, IKT a počítačovou kriminalitou.

Európsky vesmírny program v oblasti podpory najperspektívnejších technológií, ktoré sú aplikovateľné aj v hospodárskej praxi.

Európsky obranný fond v oblasti podpory kolaboratívneho výskumu a vývoja obranných spôsobilostí a priorít obranných kapacít, na ktorých sa spoločne dohodnú členské štáty a so zreteľom na vytváranie nových pracovných miest vo výskume a vývoji na území EÚ.

V rámci **Cieľa politiky 2** sa predpokladá synergia alebo komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

V oblasti alternatívnych palív (elektromobilita) bola identifikovaná synergia v rámci Nástroja na prepájanie Európy (CEF), kde v rámci CP 2 bude podporená miestna elektromobilita a mobilita s nulovými emisiami (investície do obstarávania ekologických vozidiel verejnej dopravy, rozvoja infraštruktúry na podporu mobility s nízkymi a nulovými emisiami vrátane elektromobility alebo projektov podporujúcich alternatívne dopravné prostriedky, napr. bicykle a inú mikromobilitu).

CEF bude pokračovať v rozvoji nabíjacej infraštruktúry, realizačných prác na inštaláciu rýchlo nabíjajúcich staníc pozdĺž základnej siete TEN-T a koridorov základnej siete TEN-T relevantných pre SR (Core Network a Core Network Corridors). CEF podporuje okrem infraštruktúry pre elektromobilitu aj infraštruktúru pre LNG a vodík.

Horizont Európa v oblasti zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, ekologickej dopravy a podpory sektora akvakultúry.

LIFE v oblasti ochrany prírody biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a udržateľnej podpory obnoviteľných zdrojov energie. Synergické využitie je aj so zdrojmi ENRAF.

Digitálna Európa v oblasti super výkonnej výpočtovej techniky pri rozširovaní obnoviteľných zdrojov energie.

Erasmus+ v oblasti rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na podporu obnoviteľných zdrojov energie, zmenu klímy a environmentálne inžinierstvo.

rescEU (Mechanizmus EÚ v oblasti civilnej ochrany) v oblasti posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek a podpory opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu.

Nástroj na prepájanie Európy slúži na podporu projektov inteligentných sietí s cezhraničným rozmerom, zaradených na zoznam projektov spoločného záujmu (PCI).

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblastiach súvisiacich s environmentálnou kriminalitou.

Modernizačný fond v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, energetickej efektívnosti a výroby energie z OZE.

V rámci podpory smart cities budú zabezpečené prípadné synergie vtedy, ak mestá získajú finančné prostriedky z programu "100 klimaticky neutrálnych a inteligentných miest do roku 2030". Napr. v rámci dokumentu „Koncept Smart Cities a jeho vplyv na MSP“ sú uvedené príklady nastavenia mestskej politiky. Je nevyhnutné, aby tieto systémy boli integrované do iných inteligentných sietí mesta, vrátane inteligentnej dopravy alebo energetických sietí. To by prispelo k synergickému efektu a umožnilo systému robiť rozhodnutia v reálnom čase s ohľadom na environmentálne dopady týchto systémov. Koncepcia Smart City hlavného mesta Bratislava spomína aj možnosť využívania synergického efektu blízkosti miest Viedeň, Budapešť, Praha a Brno.

Nástroj susedstva a rozvoje a medzinárodnej spolupráce (NDICI) je hlavným finančným nástrojom vonkajšej činnosti EÚ, ktorého primárnym cieľom je upevňovať a presadzovať demokraciu, právny štát a ľudské práva, podporovať organizácie občianskej spoločnosti, ďalšiu stabilitu a mier a riešiť iné globálne výzvy. Vo vzťahu k EFRR z PSK SR je pre Nástroj susedstva možné identifikovať synergiu a komplementaritu pre cieľ politiky 2 v oblasti ochrany životného prostredia, zmeny klímy, udržateľnej energie.

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá synergia alebo komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy (CEF)

V rámci cieľa politiky 3 sa plánuje podpora výstavby a modernizácie terminálov intermodálnej prepravy. V rámci podpory rastu železničnej nákladnej dopravy je dlhodobým cieľom výstavba a modernizácia siete terminálov intermodálnej prepravy (TIP), projekty infraštruktúry, železnično-cestných terminálov a multimodálnych logistických platforiem v základnej sieti TEN-T prostredníctvom: výstavby alebo modernizácie železnično-cestných terminálov, prekladísk kombinovanej dopravy a iných verejne dostupných multimodálnych logistických platforiem nachádzajúcich sa na základnej sieti TEN-T.

V oblasti železničnej infraštruktúry bude z fondov EÚ podporené napr. odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov, modernizáciou, resp. renováciou železničných tratí, obnovou staničných budov, implementáciou Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS). V rámci CEF je cieľom rozvíjanie projektov infraštruktúry železničnej dopravy na základnej sieti TEN-T prostredníctvom napríklad: výstavby / modernizácie cezhraničných a chýbajúcich prepojení, elektrifikáciou traťových kofají a modernizáciou elektrifikačných systémov.

V rámci vodnej dopravy budú v ciele politiky 3 implementované projekty na obstaranie predprojektovej a projektovej dokumentácie súvisiacich so zlepšením splavnosti dunajskej vodnej cesty, prípadne vážskej vodnej cesty v závislosti od dostupnosti finančných zdrojov. Zároveň sa očakáva, že rozvoj vodnej dopravy bude komplementárne podporený aj z iných programov, najmä z CEF2 (Nástroj na prepájanie Európy pre obdobie 2021 – 2027).

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá synergia alebo komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania. Osobitná pozornosť sa bude venovať posilneniu medzisektorovej spolupráce, ktorá umožňuje väčšie synergie v rámci rôznych oblastí akcií týkajúcich sa mladých ľudí, podpore participácie mládeže v rozličnom rozsahu a v rôznych formách a podpore aktívneho občianstva mladých ľudí, najmä tých, ktorým hrozí sociálne vylúčenie.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.

AMIF a ESF+ budú zamerané na podporu integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín, vrátane migrantov. AMIF bude podporovať opatrenia šité na mieru potrebám štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sa vo všeobecnosti implementujú v počiatočných fázach integrácie. ESF+ bude dopĺňať AMIF v oblasti všetkých opatrení týkajúcich sa strednodobej a dlhodobej integrácie, ktorými sú najmä opatrenia týkajúce sa zamestnanosti a integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín na trh práce a ich začleňovania do spoločnosti.

EFRR v rámci podpory dlhodobých integračných opatrení bude dopĺňať Fond pre azyl, migráciu a integráciu prostredníctvom integrovaných opatrení vrátane bývania a sociálnych služieb, ktoré sa však nebudú vzťahovať len na príslušníkov tretích krajín a migrantov, ale aj na marginalizované komunity a znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

V nadväznosti na ozbrojený konflikt na Ukrajine bude základnú a nevyhnutnú pomoc občanom Ukrajiny a žiadateľom o udelenie dočasného útočiska poskytovať AMIF. Potreby osôb, ktorým bude udelený štatút dočasného útočiska, zamerané na dlhodobú integráciu, vrátane vstupu na trh práce, bude financovať ESF+.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

Nástroj susedstva a rozvojevej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) je hlavným finančným nástrojom vonkajšej činnosti EÚ. Vo vzťahu k EFRR z PSK je pre Nástroj susedstva možné identifikovať synergiu a komplementaritu pre Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa, v oblasti poskytovania pomoci pre migrantov, na podporu inkluzívneho prístupu k ochrane zdravia, vzdelávania, spoločne s odbornou prípravou, sociálnou ochranou a podporou.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá synergia alebo komplementarita s nástrojom, programom, resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti boja s kriminalitou a zaistenie bezpečnosti občanov v mestských oblastiach a iných ako mestských oblastiach.

Podrobnejšie sú synergie a komplementarity medzi fondmi EÚ, POO a ďalšími nástrojmi podpory EÚ, vrátane deliacich línií definované v prílohe č. 1 „Prehľad predpokladaných synergických a komplementárnych väzieb Programu Slovensko, Plánu obnovy a odolnosti a ostatných nástrojov podpory EÚ.”⁷⁾

5 Doplnkovosť financovania

SR v zmysle nariadenia o spoločných ustanoveniach a nariadenia o RRF zabezpečí, aby sa podpora v rámci PSK a POO navzájom dopĺňala aj podporou poskytovanou v rámci iných programov a nástrojov EÚ.

⁷⁾ Dokument je tiež zverejnený na web stránke www.eurofondy.gov.sk v záložke Synergie.

Za uvedeným účelom SR prijíma opatrenia, ktorými zabezpečí, aby opatrenia a aktivity z iných programov a nástrojov EÚ mohli získať podporu len za predpokladu, že takáto podpora nezahŕňa rovnaké výdavky pri tom istom investičnom projekte. Rovnako sa opatreniami zabezpečí, aby intervencie zo štrukturálnych výdavkov SR nenahrádzali výdavky POO, čím sa zabezpečí dodržanie podmienok doplnkovosti zdrojov EÚ (princíp doplnkovosti).

Dosiahnutie synergií na všetkých úrovniach a vo všetkých fázach plánovania a realizácie vo vzťahu k tvorbe a implementácii PSK, POO a ďalších programov EÚ bude zabezpečené:

A. na strategickej úrovni, v prípravnej fáze PD SR a PSK ako aj POO bolo nevyhnutné ex-ante zabezpečiť identifikáciu vopred známych potenciálnych duplicit vyplývajúcich z uvedených strategických dokumentov a korigovať ich na základe koordinácie na najvyššej politickej úrovni, a to ešte pred predložením strategických dokumentov na schválenie vláde SR.

Keďže obidva strategické dokumenty neboli z časového hľadiska schvaľované súbežne a každý dokument bol v rôznej fáze rozpracovanosti, výstup komparácie bude v rámci spolupráce medzi MIRRI SR a ÚV SR priebežne dopĺňaný o relevantné informácie a do budúcnosti bude primerane aktualizovaný. Výstup komparácie na strategickej úrovni bude predstavovať základnú úroveň pre identifikovanie synergií, komplementarít a definovaných deliacich línií.

B. na programovej úrovni, zodpovedné inštitúcie, ktorými sú MIRRI SR a ÚV SR, zabezpečujúce implementáciu programov a nástrojov zo zdrojov EÚ, ale aj z národných zdrojov, museli v rámci svojho plánovania zohľadniť uplatnenie synergických účinkov s intervenciami zadanými v PD SR/PSK a POO a to tak, aby nedochádzalo k duplicitnej podpore vo vzťahu k zdrojom EÚ. Preto bolo za účasti zástupcov odborných útvarov zodpovedných inštitúcií zorganizovaných niekoľko kôl koordinačných rokovaní, ktoré boli tematicky zamerané na konkrétne oblasti podpory. Na rokovaníach boli spoločne prediskutované konkrétne opatrenia v rámci jednotlivých oblastí s cieľom predbežne stanoviť návrh deliacich línií medzi obidvoma nástrojmi. Takto nastavená spolupráca sa ukázala byť efektívnym nástrojom, a preto sa v nej bude priebežne pokračovať.

Na programovej úrovni MIRRI SR v súčinnosti s ÚV SR zabezpečili vytvorenie mechanizmu (platformy) na zabezpečenie synergických účinkov medzi PD SR, POO a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR. Pri jeho dizajnovaní boli využité skúsenosti Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF 2014-2020 a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR. ÚV SR ako NIKA je spolu s odbornými útvarmi MIRRI SR integrálnou súčasťou mechanizmu. Jedným z podstatných posudzovaných atribútov plánovaných intervencií bude práve posudzovanie synergických účinkov a eliminácia vzniku potenciálnych duplicit vo financovaní operácií medzi reformami a investičnými projektmi POO a ostatnými intervenčnými rámcami, a to najmä z fondov EÚ. Účasť NIKA v mechanizme zabezpečí strategickú úroveň koordinácie synergických účinkov POO nielen pri jeho tvorbe a aktualizácii, ale aj pri implementácii, a to najmä s ohľadom na zadané míľniky a ciele na úrovni jednotlivých komponentov.

C. na úrovni konkrétnych intervencií, MIRRI SR koordinuje a usmerňuje subjekty zapojené do vykonávania PD SR / PSK a zabezpečuje v spolupráci s NIKA koordináciu synergií a komplementarít s POO a prostriedkami poskytovanými z fondov EÚ programového obdobia 2021 – 2027, resp. EŠIF 2014 – 2020 a ostatnými nástrojmi podpory EÚ. MIRRI SR v spolupráci s jednotlivými sprostredkovateľskými orgánmi v rámci svojich štruktúr zabezpečí kontrolu synergických účinkov tak, aby jednotlivé opatrenia a aktivity v rámci PSK ako aj vo vzťahu k iným projektom realizovaným z iných nástrojov a programov EÚ vzájomne spĺňali podmienky doplnkovosti, čím sa zamedzí prípadnému duplicitnému financovaniu operácií (a to na úrovni samotného projektu).

Rovnaký mechanizmus uplatňovania synergií a komplementarít však bude využívaný aj v prípade projektov, ktoré SR bude realizovať v rámci iných programov EÚ (kapitola 4).

6 Úlohy a kompetencie, spolupráca s relevantnými partnermi

MIRRI SR ako gestor pre synergie v Programovom období 2014-2020

Už od roku 2016 je CKO / MIRRI SR zodpovedné za koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR pre programové obdobie 2014-2020. Bola vytvorená Pracovná komisia pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR (ďalej len „pracovná komisia“) a jej sekretariát. V oblasti svojej pôsobnosti okrem iného skúmala harmonogramy vyhlasovania výziev a vyzvaní národných projektov a preskúmavala synergie a komplementarity, ktoré riadiace orgány identifikovali pre jednotlivé výzvy a vyzvania uvedené v pláne. Tieto skúsenosti z programového obdobia 2014 - 2020 budú vhodným spôsobom pretransformované do implementácie synergií na obdobie 2021 - 2027.

Pracovná komisia pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR

V súlade s čl. 4 ods. 6 všeobecného nariadenia⁸ členské štáty zabezpečujú koordináciu medzi Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi navzájom, ako aj ďalšími nástrojmi EÚ a vnútroštátnymi nástrojmi podpory.

Pracovná komisia je zložená z predsedu, podpredsedu a členov, ktorými sú expertní zástupcovia RO, zástupcovia SR zodpovední za implementáciu programov európskej územnej spolupráce, CKO a gestorov horizontálnych princípov. Každý člen pracovnej komisie má hlasovacie právo. Rokovaní pracovnej komisie sa zúčastňujú aj povinne prizvané osoby bez hlasovacieho práva. Postavenie, pôsobnosť, zloženie a pravidlá činnosti pracovnej komisie sú upravené v štatúte a rokovacom poriadku. Aktuálny zoznam členov pracovnej komisie a povinne prizvaných osôb je zverejnený na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk⁹.

Pracovná komisia zasadá podľa potreby, a to najmä v nadväznosti na zostavenie plánu vyhlasovania výziev, vyzvaní národných projektov, vyzvaní veľkých projektov a vyzvaní projektov technickej pomoci s identifikovanými synergiami a komplementaritami.

Medzi hlavné činnosti pracovnej komisie patrí najmä:

- preskúmať synergie a komplementarity výziev, vyzvaní národných projektov, vyzvaní veľkých projektov a vyzvaní projektov technickej pomoci, ako aj ich zmeny a v prípade potreby navrhnúť ich úpravy,
- posúdiť synergie a komplementarity, ktoré RO identifikoval pre jednotlivé výzvy a vyzvania uvedené v plánoch vyhlasovania výziev a vyzvaní a v prípade potreby navrhnúť ich úpravy alebo doplnenie,
- skúmať konzistentnosť jednotlivých intervencií medzi EŠIF navzájom a EŠIF s ostatnými príslušnými nástrojmi podpory EÚ. CKO v súlade s organizačným poriadkom MIRRI SR plní úlohy sekretariátu komisie.
- MIRRI SR vydáva Stanovisko pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a inými nástrojmi podpory EÚ.
- Činnosť pracovnej komisie bude ukončená s koncom programového obdobia 2014 – 2020, t. j. na konci roka 2023.

MIRRI SR ako gestor pre synergie v Programovom období 2021 - 2027

Riadiaci výbor

Na zabezpečenie realizácie požiadaviek vyplývajúcich z nariadenia o RRF, ako aj nariadenia o spoločných ustanoveniach bol vytvorený expertný koordinačný orgán „*Riadiaci výbor pre koordináciu*“

⁸) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013

⁹ <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/273-sk/koordinacia-synergii-a-komplementarit-medzi-esif-a-ostatnymi-nastrojmi-podpory-eu-a-sr/>

a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondmi EÚ a EŠIF na jednej strane a Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti na strane druhej, ako aj ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR“, ktorý v súlade s čl. 5 ods. 3 a čl. 11 ods. 1 písm. b) nariadenia o spoločných ustanoveniach a čl. 9 nariadenia o RRF zabezpečuje koordináciu synergických účinkov a komplementarít medzi PSK v rámci PD SR 2021 – 2027 pre fondy EÚ, POO realizovaným v rámci RRF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ s cieľom zabezpečiť spoločné plánovanie a zvýšenie účinnosti investícií z fondov EÚ, EŠIF a RRF.

RV sa zriaďuje na úrovni MIRRI SR v súčinnosti s ÚV SR / NIKA za účelom naplnenia požiadaviek kapitoly 2 PD SR na roky 2021 – 2027 a kapitoly 3 POO.

CKO / MIRRI SR plní úlohy gestora pre synergie a **sekretariátu RV** v súlade so štatútom a organizačným poriadkom MIRRI SR.

RV v oblasti svojej pôsobnosti najmä:

- a) optimalizuje mechanizmy na koordináciu synergických a komplementárnych účinkov medzi fondmi EÚ, EŠIF, RRF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ,
- b) schvaľuje aktualizáciu implementačného mechanizmu,
- c) skúma výzvy a vyzvania riadiaceho orgánu a sprostredkovateľských orgánov PSK, RO programov cezhraničnej spolupráce a vykonávateľov POO z hľadiska synergických a komplementárnych účinkov,
- d) vypracováva spoločné stanovisko pre predkladateľov výziev / vyzvaní o synergiách a komplementaritách pre každú výzvu / vyzvanie¹⁰,
- e) postupuje podľa harmonogramu výziev na príslušný rok / semester od RO a vykonávateľov,
- f) prijíma najneskôr do 31. marca príslušného kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok hodnotiacu správu - informáciu o zmenách v plánoch vyhlasovania výziev a vyzvaní, synergiách a komplementaritách medzi fondmi EÚ, EŠIF, RRF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ, prípadných identifikovaných duplicitách a návrhu príslušných nápravných opatrení na zlepšenie celkovej koordinácie medzi fondmi EÚ, EŠIF, RRF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ.

Medzirezortná koordinačná platforma

Súčasťou koordinačného mechanizmu synergií je aj medzirezortná koordinačná platforma, ktorá zahŕňa **5 pracovných skupín** – 5 oblastí POO a 5 cieľov politiky súdržnosti. PS v rámci jednotlivých ministerstiev, ako aj na medzirezortnej úrovni, zabezpečia definovanie a vyjasnenie presných deliacich línií medzi fondmi EÚ, POO a ostatnými finančnými nástrojmi. PS sú kreované na princípe partnerstva (zástupcovia RO / SO PSK, vykonávateľov POO, podnikateľskej obce, akademickej obce, regionálnej a územnej samosprávy a tretieho sektora) a ich zasadnutia budú organizované podľa potreby aj počas obdobia implementácie. Koordináciu pracovných skupín zabezpečuje MIRRI SR / CKO v spolupráci s NIKA.

Na úrovni MIRRI SR sa zriaďujú nasledujúce PS:

- PS Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa pre synergie a komplementarity,
- PS Zelenšia, nízkouhlíková Európa pre synergie a komplementarity,
- PS Prepojenejšia Európa pre synergie a komplementarity,
- PS Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa pre synergie a komplementarity,
- PS Európa bližšie k občanom pre synergie a komplementarity.

Pracovné skupiny sú poradným, pracovným, koordinačným a komunikačným orgánom RV, ktoré :

- v prípade potreby navrhujú a spresňujú deliace línie medzi EŠIF a POO do väčšej miery detailu pred prípravou výziev, zohľadňujú aktualizácie realizovaných a plánovaných výziev POO a priamo riadených programov a ostatných nástrojov, zmeny a aktualizácie POO a PSK,
- v prípade potreby participujú na príprave výziev zohľadňujúc synergie s POO a ostatnými nástrojmi podpory EÚ, a to najmä Horizont Európa („Horizon Europe“), Nástroj na prepájanie Európy

¹⁰⁾ Forma priameho vyzvania sa využíva v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR v zmysle § 12 zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- („Connecting Europe Facility – CEF“), program LIFE, ERASMUS+, Digital Európa či InvestEU, programy INTERREG, JTF, AMIF, DEP, CLLD, EPFRV, Leader a ALMA,
- monitorujú a vyjadrujú sa k implementácii Programu Slovensko z hľadiska synergických a komplementárnych účinkov,
 - spolupracujú s RV na optimalizácii mechanizmov na koordináciu synergických a komplementárnych účinkov medzi fondmi EÚ, EŠIF, RRF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ,
 - spolupracujú medzi sebou navzájom z hľadiska koordinácie a zabezpečenia synergických a komplementárnych účinkov medzi fondmi EÚ, EŠIF, RRF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ.

Členovia PS

- zúčastňujú sa na zasadnutiach PS,
- predkladajú PS návrhy a podnety v oblasti synergií a komplementarít,
- v prípade potreby sa zúčastňujú na zasadnutiach ostatných PS.

Centrálny koordinačný orgán

- plní funkciu sekretariátu RV,
- vypracováva štatút RV vrátane aktualizácií,
- zriaďuje Medzirezortnú koordinačnú platformu,
- zvoláva a koordinuje zasadnutia PS,
- vypracováva synergickú tabuľku vrátane jej aktualizácií,
- vypracováva systém implementácie synergií a komplementarít a jeho aktualizácií,
- vypracováva časti implementácie synergií a komplementarít do metodických pokynov CKO vrátane jeho aktualizácií,
- posudzuje synergie a komplementarity návrhu výzvy so systémom implementácie a synergickou tabuľkou, vypracováva a zasiela stanovisko / substanovisko sekretariátu RV na NIKA, RO PSK / SO / útvary CKO,
- vypracováva kontrolný zoznam pre posúdenie synergií a komplementarít návrhu výzvy / vyzvania na predkladanie projektových zámerov,
- opätovne posudzuje návrh výzvy / vyzvania na predkladanie projektových zámerov (v prípade spät' vzatia výzvy, resp. iných dôvodov),
- navrhuje odporúčania pre zefektívnenie implementácie synergií a komplementarít,
- monitoruje synergie a komplementarity (monitorovanie údajov výziev PSK, POO a iných programov EÚ, príprava priebežných / záverečných podkladov o implementácii synergií a komplementarít podľa pridelených oblastí: zelená ekonomika, vzdelávanie, veda výskum, verejná správa a zdravie),
- vypracováva podklady o synergiách a komplementaritách do plánu hodnotení CKO,
- vypracováva interné hodnotenie implementácie synergií a komplementarít,
- poskytuje súčinnosť pri externom hodnotení synergií a komplementarít,
- vypracováva podklady o výsledkoch hodnotení implementácie synergií a komplementarít,
- vypracováva podklady a realizuje komunikačné aktivity o synergiách a komplementaritách ako súčasť koordinácie komunikačných aktivít,
- vypracováva hodnotiacu správu za predchádzajúci kalendárny rok.

Riadiaci orgán Programu Slovensko

- zúčastňuje sa na zasadnutiach RV,
- zúčastňuje sa na zasadnutiach pracovných skupín pre synergie: zelená ekonomika, vzdelávanie, veda výskum, verejná správa a zdravie,
- predkladá každú výzvu / vyzvanie pred jej vyhlásením sekretariátu RV.

V relevantných prípadoch sa povinnosti riadiaceho orgánu aplikujú aj na sprostredkovateľský orgán.

Úrad vlády SR ako gestor Plánu obnovy a odolnosti SR

Národná implementačná a koordinačná autorita (ÚV SR)

- je jednotným kontaktným miestom pre komunikáciu s EK pre POO,
- zastupuje SR voči EK v súvislosti s vykonávaním POO ako celku v súvislosti s realizáciou investície alebo realizáciou reformy v spolupráci s príslušným vykonávateľom,
- zabezpečuje, usmerňuje a riadi finančné toky medzi SR a EÚ a medzi subjektmi zapojenými do vykonávania POO,
- spolupracuje s MIRRI SR na koordinácii medzi mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a fondmi EÚ a zabezpečuje, aby nedochádzalo k prekryvaniu výdavkov medzi mechanizmom a podporou poskytovanou z fondov EÚ,
- posudzuje synergie a komplementarity návrhu výzvy so Systémom implementácie a synergickou tabuľkou, vypracováva a zasiela stanovisko / substanovisko NIKA pre sekretariát RV a spoločné stanovisko NIKA a sekretariátu RV pre vykonávateľov POO,
- vypracováva kontrolný zoznam pre posúdenie synergií a komplementarít návrhu výzvy.

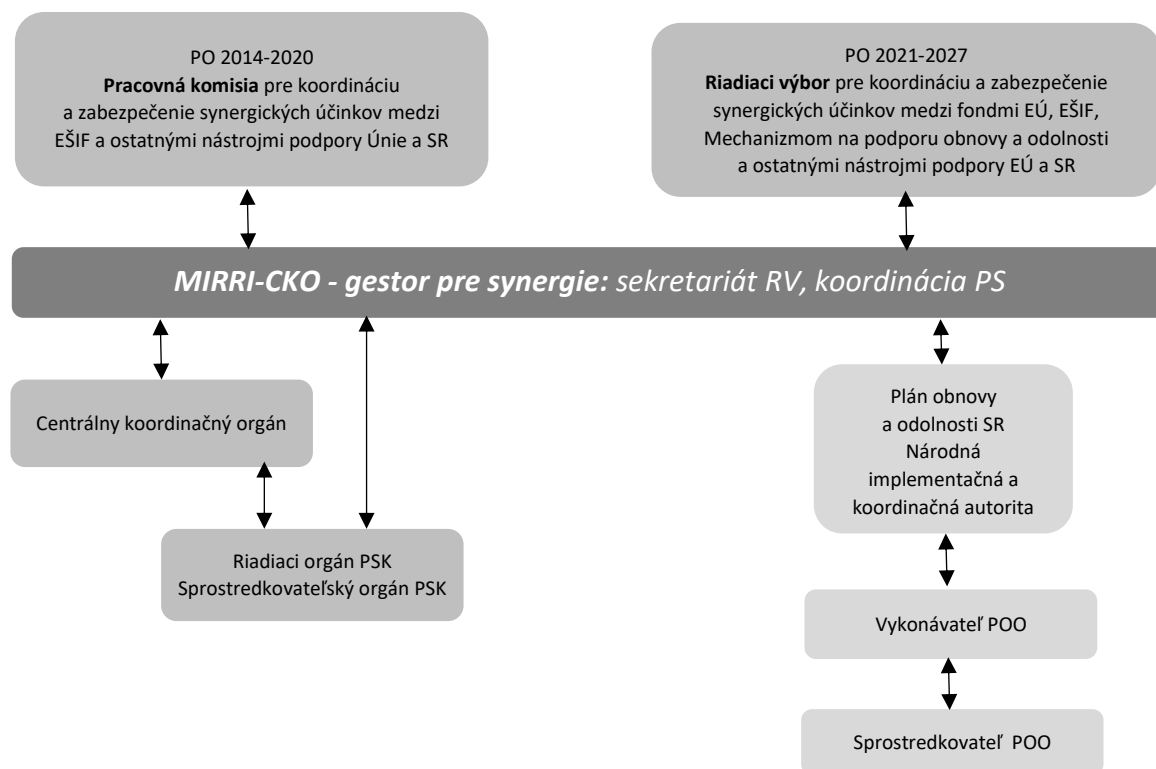
Vykonávateľ POO

- Vykonávateľom je ústredný orgán štátnej správy určený vládou SR, na základe uznesenia vlády SR č. 221/2021 k návrhu POO, uznesením vlády SR č. 560/221 k návrhu na uzatvorenie Dohody o financovaní medzi EK a SR k mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a uznesením vlády SR č. 121/2022 k návrhu na zmenu bodu C.12. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 221 z 28. apríla 2021, ktorý zodpovedá za realizáciu investície alebo realizáciu reformy v súlade s plánom obnovy vrátane plnenia a dosahovania míľnikov a cieľov investície alebo reformy. Pri výzve a priamom vyzvaní podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa synergické a komplementárne účinky identifikované vykonávateľom posudzujú pri schvaľovaní harmonogramu výziev a priamych vyzvaní.

Sprostredkovateľ POO

- Sprostredkovateľom je ústredný orgán štátnej správy, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, vyšší územný celok, obec alebo iná právnická osoba, ktorá je na základe písomného poverenia vykonávateľa poverená plnením časti úloh vykonávateľa a ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na plnenie týchto úloh. Sprostredkovateľ vykonáva úlohy v súlade s písomným poverením vykonávateľa; takýmto poverením sa vykonávateľ nemôže zbaviť svojej zodpovednosti pri vykonávaní mechanizmu.

Schéma č. 6: Administratívne pokrytie posudzovania synergií a komplementarít

7 Mechanizmus na koordináciu synergií a komplementarít

Synergia na projektovej úrovni sa v rámci mechanizmov a nástrojov podpory EÚ realizuje prostredníctvom nasledujúcich prvkov:

- integrovaný projekt, sledujúci spoločný cieľ, ktorý je dosahovaný jednotlivými aktivitami projektu s podporou a kombináciou rozličných zdrojov (napr. ŠR, ESF, EFRR), v rovnakom časovom rámci;
- paralelne realizované projekty, dopĺňajúce sa vzájomne realizáciou svojich aktivít, podporované z rozličných zdrojov, v rovnakom alebo prekrývajúcom sa časovom rámci;
- realizácia po sebe idúcich projektov, ktoré sú úzko vzájomne prepojené a na seba nadväzujúce (tzv. fázované projekty realizované v rovnakom programovom období).

7.1 Implementácia synergií medzi fondmi EÚ, POO a inými finančnými nástrojmi podpory EÚ

Aplikovanie synergií a komplementarít v rámci rôznych nástrojov podpory je zabezpečené prostredníctvom spolupráce medzi MIRRI SR / CKO a ÚV SR / NIKA, pričom podrobný mechanizmus koordinácie je popísaný nižšie.

Dôležitou súčasťou koordinačného mechanizmu je RV, ktorý je zložený zo zástupcov MIRRI SR / CKO ako koordinátora synergií pre PD SR, MIRRI SR / RO PSK a ÚV SR / NIKA ako koordinátora synergií pre POO. Subjekty zodpovedné za implementáciu ostatných programov podpory, napr. Spoločnú poľnohospodársku politiku, priamo riadených programov či rôznych iniciatív budú zo strany RV oslovení na spoluprácu ad hoc. Pri posudzovaní ostatných nástrojov podpory sa uplatňuje rovnaký mechanizmus ako pri posudzovaní fondov EÚ, pričom ako podpora pri posudzovaní iných nástrojov sa využívajú aj

webové stránky jednotlivých národných kontaktných bodov pre priamo riadené programy na SK a stránka EK *Možnosti financovania a verejných súťaží (Funding and Tenders opportunities)*.¹¹

Zloženie, činnosť a proces posudzovania synergií a komplementarít je zadefinovaný v štatúte RV pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondami EÚ a EŠIF na jednej strane a RRF na strane druhej, ako aj ostatnými nástrojmi podpory EÚ. Za účelom zadefinovania procesu posudzovania synergických a komplementárnych účinkov výziev a vyzvaní POO s výzvami a vyzvaniami EŠIF v rámci programového obdobia 2014 – 2020 a výzvami fondov EÚ programového obdobia 2021-2027 RV vypracoval kontrolné zoznamy pre posúdenie správnosti identifikácie synergií a komplementarít. KZ vrátane ich aktualizácií vydáva a schvaľuje RV.

Synergické a komplementárne účinky výzvy / vyzvania identifikuje v rámci prípravnej fázy subjekt, ktorý výzvu / vyzvanie vyhlasuje, pričom identifikované synergie a komplementarity zadefinuje v samotnej výzve / vyzvaní, resp. v samostatnom dokumente k výzve / vyzvaní, ktorý je súčasťou dokumentácie k návrhu výzvy / vyzvania. V prípade Programu Slovensko 2021-2027 MIRRI SR posudzuje aj projektové zámery, ktoré sa v POO z hľadiska synergických účinkov neposudzujú.

Za identifikáciu synergií a komplementarít vo výzve s fondami EÚ alebo inými nástrojmi podpory EÚ je zodpovedný RO / SO alebo vykonávateľ, v súčinnosti s RV (MIRRI SR a ÚV SR).

Posudzovanie synergií pri návrhu výzvy¹² PSK, programov cezhraničnej spolupráce:

RO alebo SO PSK alebo RO programov cezhraničnej spolupráce zašle návrh výzvy za fondy EÚ sekretariátu RV na emailovú adresu synergie27@mirri.gov.sk.

Sekretariát RV posúdi návrh výzvy pred vyhlásením z hľadiska synergických účinkov s výzvami z POO, v relevantných prípadoch EŠIF 2014 – 2020, prípadne inými nástrojmi podpory EK. Zároveň vypracuje KZ pre posúdenie identifikácie synergických účinkov návrhu výzvy a stanovisko k výzve.

Následne sekretariát RV zašle vypracované stanovisko spolu s návrhom výzvy na posúdenie NIKA.

NIKA posúdi návrh výzvy a vypracuje KZ a substanovisko. Substanovisko následne zašle sekretariátu RV.

Sekretariát RV v prípade súladu medzi stanoviskom sekretariátu RV a substanoviskom NIKA vypracuje tzv. posúdenie synergických účinkov (spoločné stanovisko) k návrhu výzvy, ktoré po schválení predsedom RV následne zašle RO / SO Programu Slovensko, RO programov cezhraničnej spolupráce a na emailovú adresu vyzvy@mirri.gov.sk do 3 pracovných dní odo dňa doručenia návrhu výzvy¹³.

V prípade rozporov medzi stanoviskom sekretariátu RV a substanoviskom NIKA, predseda RV bezodkladne zvolá osobitné zasadnutie RV, najneskôr však do 5 pracovných dní. V prípade dosiahnutia zhody RV ohľadom posúdenia synergických účinkov, predseda RV poverí sekretariát RV vypracovaním posúdenia synergických účinkov. V prípade rozporov predseda RV zabezpečí prerokovanie rozporov na úrovni vedúcich zamestnancov vecne príslušných organizačných útvarov MIRRI SR a ÚV SR. Stanovisko sekretariátu RV je záväzné.

RO / SO zašle sekretariátu RV odpočet a spôsob zapracovania pripomienok alebo odporúčaní zo spoločného stanoviska (posúdenie synergických účinkov) v prípade, že stanovisko sekretariátu RV obsahovalo pripomienky a odporúčania, do 3 pracovných dní od doručenia spoločného stanoviska RV.

¹¹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

¹² Pod návrhom výzvy sa rozumie návrh výzvy alebo projektového zámeru v prípade Programu Slovensko a návrh výzvy alebo priameho vyzvania v prípade POO.

¹³ Deň doručenia návrhu výzvy alebo vyzvania sa do lehoty nezapočítava. Lehota sa môže primerane predĺžiť v prípade dožiadania ďalšej podpornej dokumentácie potrebnej k vypracovaniu stanoviska / substanoviska.

Posudzovanie synergií pri návrhu výzvy / vyzvania z POO

Vykonávateľ pre POO zašle NIKA návrh výzvy / priameho vyzvania spolu s identifikovanými synergickými a komplementárnymi účinkami výzvy v samostatnom dokumente v zmysle SIPOO na NIKA.

NIKA doručí návrh výzvy z POO spolu s vypracovaným stanoviskom posúdenia synergických účinkov PSK, EŠIF 2014 – 2020, prípadne inými nástrojmi podpory EK na emailovú adresu synergie27@mirri.gov.sk.

Následne sekretariát RV vypracuje KZ a substanovisko k návrhu výzvy, ktoré zašle NIKA.

NIKA v prípade súladu medzi stanoviskom NIKA a substanoviskom sekretariátu RV zašle spoločné stanovisko Vykonávateľovi.

V prípade rozporov medzi stanoviskom NIKA a substanoviskom sekretariátu RV sa uplatňuje obdobný mechanizmus opísaný pri posudzovaní návrhu výzvy PSK.

Súčasťou mechanizmu posudzovania synergií bolo aj vypracovanie synergickej tabuľky, v ktorej sú zadané synergie, komplementarity, ako aj deliace línie medzi plánovanými opatreniami a aktivitami v rámci PSK a opatreniami POO. Synergie, komplementarity a deliace línie sú spracované pre päť tematických oblastí verejných politík: zelená ekonomika; vzdelávanie; veda, výskum, inovácie; zdravie a efektívna verejná správa vrátane digitalizácie. CKO v spolupráci s NIKA bude pravidelne aktualizovať tabuľku tak, aby odrážala podrobnejšiu úroveň reforiem a investícií na úrovni aktivít POO a opatrení a aktivít PSK. Aktuálna verzia synergickej tabuľky (Excel) je zverejnená na web sídle www.eurofondy.gov.sk v záložke Synergie¹⁴.

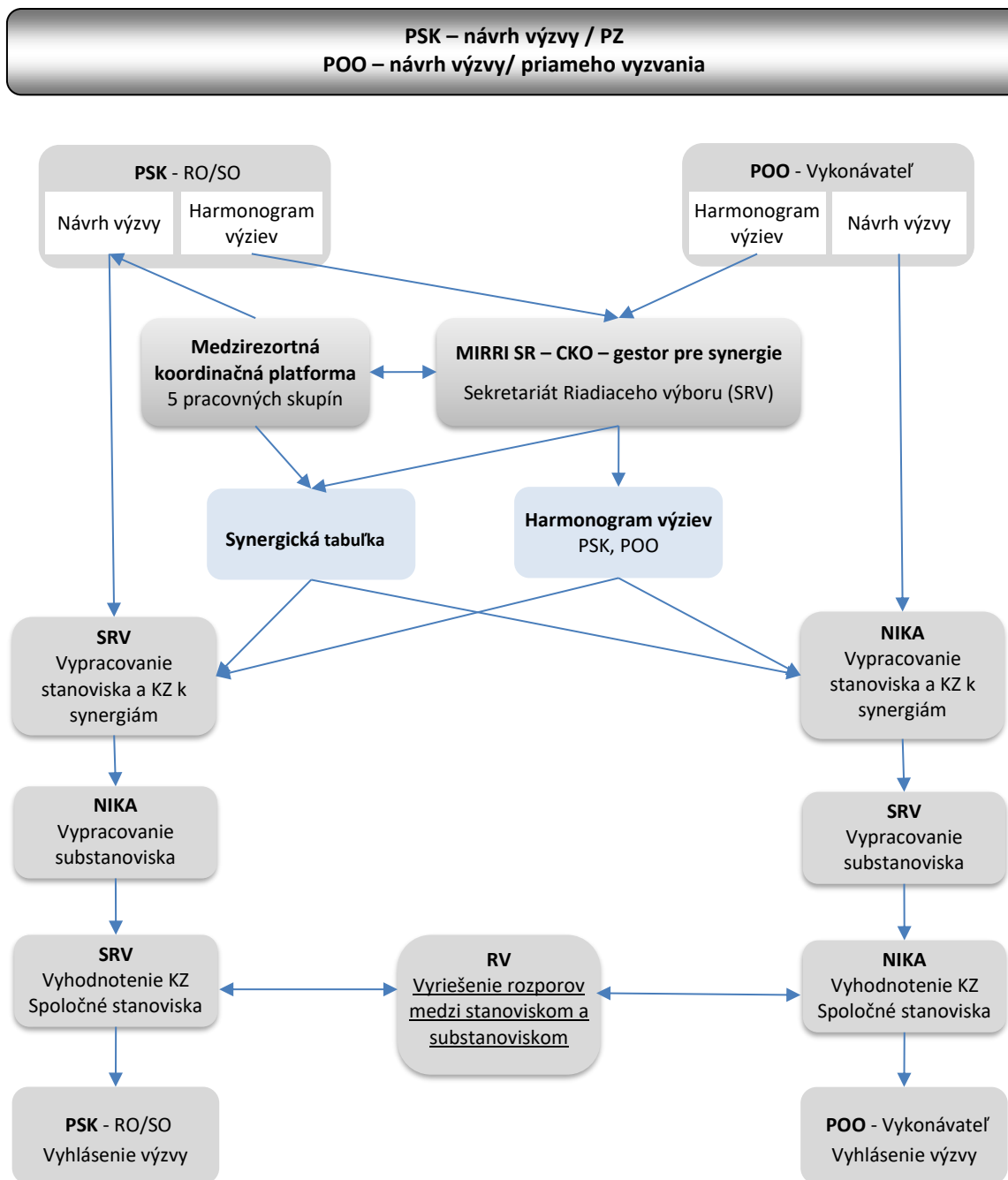
Pri posudzovaní synergií a komplementarít výziev POO s výzvami EŠIF v rámci programového obdobia 2014 – 2020 sú základným východiskom informácie uvedené v harmonogramoch výziev / vyzvaní.

Časový aspekt procesu posudzovania synergií a komplementarít je naviazaný na povinnosť vykonávateľov POO, vyplývajúcou zo SIPOO, predkladať NIKA HVaV vrátane jeho aktualizácií a následne tieto HVaV budú zdieľané s RV. Rovnako majú RO / SO povinnosť predkladať sekretariátu RV indikatívny HVaV, ktorý bude obsahovať zoznam plánovaných a vyhlásených výziev / vyzvaní. RO tento krok vykoná až po schválení harmonogramu príslušnou komisiou pri monitorovaní výbere PSK. Tento bude slúžiť tiež ako podklad pri posudzovaní synergických a komplementárnych účinkov pri vypracovaní stanoviska / substanoviska k posudzovanej výzve / vyzvaniu. Následne bude harmonogram plánovaných výziev zverejnený na webovom sídle www.eurofondy.gov.sk. Aktualizácia harmonogramu plánovaných výziev sa vykonáva minimálne trikrát za rok.

Poradným orgánom RV sú PS a ich úlohou je zároveň participatívna tvorba základného obsahu výziev PSK v oblasti synergií s POO a priamo riadenými programami. Činnosť, členovia, zloženie a zasadnutia PS pre proces posudzovania synergií a komplementarít sú zadané v štatútoch jednotlivých PS.

¹⁴⁾ <https://www.eurofondy.gov.sk/fondy-eu/synergie/index.html>

Schéma č. 7: Grafické zobrazenie implementácie synergií a komplementarít pre PO 2021-2027

Pri posudzovaní synergií a komplementarít sa zohľadňujú aj synergické účinky priamo riadených programov EÚ uvedených v kapitole 4.

8 Informačné systémy a synergie

Vo vzťahu k synergiám predstavujú informačné systémy ako také nástroj pre efektívne poskytovanie a vyhodnocovanie údajov potrebných pre posúdenie existencie synergických účinkov medzi programami navzájom. Cieľom je zdieľanie maximálneho obsahu informácií a zabezpečenie autentifikačných procesov prostredníctvom IT nástrojov. Členský štát je povinný zabezpečiť komplementaritu, synergiu, koherentnosť a konzistentnosť poskytovanej pomoci zo zdrojov EÚ, a to ako vo fáze plánovania, tak aj vo fáze implementácie, s cieľom zabrániť duplicitě financovania. ITMS poskytuje a IMS bude poskytovať online rozhranie pre dostupnosť strojovo spracovateľných dát evidovaných v systéme, ktoré sú plne k dispozícii

pre interoperabilitu s Informačným a monitorovacím systémom Plánu obnovy a odolnosti . Štruktúra evidovaných dát, týkajúcich sa napr. účtovných dokladov, žiadostí o platbu alebo výdavkov pre fondy EÚ, implementované v rámci ITMS, je jasne definovaná a plne dostupná pre spoluprácu s ISPO.

8.1 Informačný a monitorovací systém fondov EÚ

Informačný monitorovací systém je centrálny informačný systém¹⁵ slúžiaci na:

- evidenciu, následné spracovávanie, export, výmenu dát, údajov a dokumentov medzi žiadateľmi / prijímateľmi príspevku na jednej strane a orgánmi v úlohe poskytovateľa príspevku, ako aj ďalšími orgánmi implementácie fondov EÚ v SR na strane druhej,
- vzájomnú výmenu dát medzi jednotlivými orgánmi zapojenými do riadenia, implementácie a auditu fondov EÚ v SR.

ITMS podporuje okrem iného nasledovné hlavné procesy v oblasti prípravy a realizácie implementácie fondov EÚ¹⁶:

- programovanie (nastavenie všetkých atribútov programu na všetkých úrovniach programovej štruktúry, príprava a vyhlásenie výziev),
- implementáciu projektov (procesy predkladania, hodnotenia, výberu a schvaľovania žiadostí o poskytnutie NFP, uzatváranie zmlúv o poskytnutí NFP a finančnú realizáciu projektov, verejné obstarávanie projektov, kontroly projektov, nezrovnalosti, vysporiadanie finančných vzťahov),
- monitorovanie projektov (priebežne počas ich realizácie, aj po ich ukončení),
- implementáciu programov (evidencia finančného riadenia voči EK),
- monitorovanie programov (agregácia údajov monitorovania pre účely vykazovania dosiahnutých hodnôt voči EK),
- poskytovanie širokého rozsahu dát pre hodnotenie programov z úrovne projektového a programového riadenia a z činností jednotlivých orgánov.

Gestorom, resp. správcom ITMS je vecne príslušný útvar MIRRI SR. Správca realizuje vývoj jednotlivých funkcionálít informačného systému na základe definovaného procesu riadenia fondov EÚ a požiadaviek relevantných orgánov, predovšetkým CKO a RO.

8.2 Informačný a monitorovací systém Plánu obnovy a odolnosti

ISPO je kľúčovým nástrojom, ktorý bude podporovať procesy implementácie POO na národnej úrovni a ktorý bude zahŕňať štandardizované procesy programového a projektového riadenia. Bude obsahovať údaje potrebné na transparentné a efektívne riadenie, finančné riadenie a kontrolu poskytovania prostriedkov a plnenia míľnikov a cieľov. V ISPO budú zaznamenávané a uchovávané všetky relevantné údaje súvisiace s implementáciou POO, vrátane údajov podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o RRF. Gestorom, resp. správcom ISPO je NIKA.

Pre implementáciu POO v súlade s princípmi Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ÚV SR bude informačný systém, ktorý bude:

- efektívnym systémom na výmenu informácií a dát medzi žiadateľom, prijímateľom a orgánmi zapojenými do implementácie POO ako aj medzi orgánmi navzájom, a to výlučne v elektronickej podobe;
- slúžiť na riadenie procesov prípravy, administrácie, výberu prijímateľov, kontroly, analýzy, monitorovania a hodnotenia vykonávania POO pre všetky participujúce subjekty;
- slúžiť na riadenie finančných tokov POO;
- prostriedkom komunikácie medzi participujúcimi subjektami;

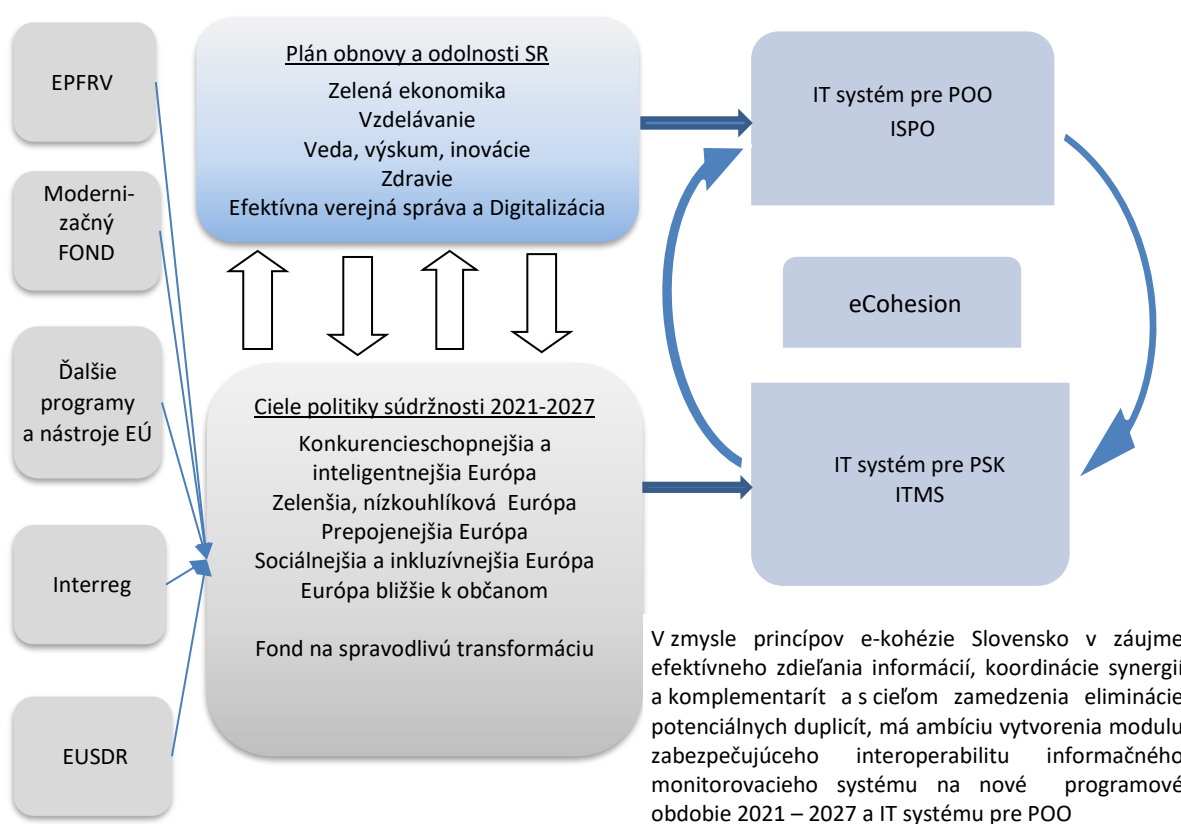
¹⁵⁾ Čl. 69 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2021/1060, ktoré stanovuje povinnosť zabezpečenia, aby sa každá výmena informácií medzi prijímateľmi a orgánmi zodpovednými za programy vykonala prostredníctvom systémov elektronickej výmeny údajov a § 48 zákona č. 121/2022 Z. z.

¹⁶⁾ V úvodnej fáze implementácie programového obdobia bude vzhľadom na prebiehajúci vývoj ITMS dočasne využívaný ITMS2014+, ktorý technicky pokryje proces prípravy a vyhlásenia výzvy, predloženie žiadosti o poskytnutie NFP a konanie o nej.

- nástrojom pre zber, prenos, spracovanie, uchovávanie a poskytovanie relevantných informácií a dát;
- nástrojom pre sprístupňovanie informácií o implementácii POO;
- spĺňať štandardy e-Governmentu s využitím spoločných modulov;
- nástrojom na sledovanie a kontrolu dodržiavania horizontálnych princípov definovaných v nariadení o Mechanizme na podporu plánu obnovy a odolnosti ako aj dosahovanie cieľov a míľnikov definovaných v POO.

Cieľom informačného systému je poskytovať tak platformu pre elektronickú komunikáciu jednotlivých aktérov (napr. NIKA, vykonávateľ, sprostredkovateľ, prijímateľ a žiadateľ), ako aj zabezpečovať výmenu údajov s inými informačnými systémami (napr. ITMS) pre účely efektívneho overenia vzájomnej existencie synergických účinkov medzi programami.

Schéma č. 8: Synergické a komplementárne prepojenie medzi PSK a ostatnými nástrojmi podpory EÚ vrátane napojenia na IT systémy

Správcovia jednotlivých informačných systémov budú zodpovední za vytvorenie potrebnej súčinnosti, a to najmä vo forme zabezpečovania požadovaných dátových a informačných vstupov z jednotlivých systémov, ako aj operatívneho zapojenia členov projektového tímu dotknutých organizácií tak, aby bolo možné elektronicky verifikovať existencie synergických účinkov medzi programami a súčasne predchádzať duplicitným výdavkom najmä z EÚ zdrojov.

9 Zoznam skratiek

ALMA	Iniciatíva EK Aim, Learn, Master, Achieve – naplánovať, naučiť sa, osvojiť si, dosiahnuť
AMIF	Fond pre azyl, migráciu a integráciu
CEF	Nástroj na prepájanie Európy (Connecting Europe Facility)
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CLLD	Nástroj na zapájanie miestnych aktérov do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji svojho územia (Community Led Local Development)
COSME	Program EÚ pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises)
DEP	Program Digitálna Európa (DIGITAL) – nový program financovania EÚ zameraný na poskytovanie digitálnych technológií podnikom, občanom a orgánom verejnej správy.
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EP	Európsky parlament
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ERASMUS+	Program EÚ na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe
ESF+	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy obdobia 2014 – 2020
EUSDR	Stratégia EÚ pre dunajský región (EU Strategy for the Danube Region)
EÚ	Európska únia
FST	Fond na spravodlivú transformáciu
HVaV	Harmonogram výziev a vyzvaní
IKT	Informačno-komunikačné technológie
INTERREG	Nástroj EÚ na podporu cezhraničnej spolupráce
InvestEU	Program EÚ – poskytuje dodatočný impulz investíciám, inováciám a vytváraniu pracovných miest v Európe v období rokov 2021 – 2027
ISPO	Informačný a monitorovací systém Plánu obnovy a odolnosti
ITMS	Informačný monitorovací systém fondov EÚ
KZ	Kontrolný zoznam
LEADER	Európsky program, ktorého cieľom je zapojiť miestne subjekty vo vidieckych oblastiach do rozvoja ich vlastných regiónov prostredníctvom vytvárania miestnych akčných skupín (MAS) a navrhovania a vykonávania stratégií
LIFE	Nástroj EÚ na financovanie opatrení v oblasti životného prostredia a klímy
MF SR	Ministerstvo financií SR
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MSP	Malé a stredné podniky
MPK	Marginalizované rómske komunity
NEET	Ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NIKA	Národná implementačná a koordinačná autorita
PD SR	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027
OP	Operačný program/ Operačné programy (vrátane Programu rozvoja vidieka)
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
POO	Plán obnovy a odolnosti
PS	Pracovná skupina
PSK	Program Slovensko 2021-2027
PZ	Projektový zámer
RRF	Fond na podporu obnovy a odolnosti

RV	Riadiaci výbor pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi fondmi EÚ a EŠIF na jednej strane a Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti na strane druhej, ako aj ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR
RO	Riadiaci orgán
SIPOO	Systém implementácie Plánu obnovy a odolnosti
SK RIS3 2021+	Národná Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 – 2027
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
SRV	Sekretariát Riadiaceho výboru
TEN-T	Transeurópska dopravná sieť
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VVaI	Veda, výskum a inovácie
ŽOPPM	Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

10 Zoznam príloh

1. Prehľad predpokladaných synergických a komplementárnych väzieb Programu Slovensko, Plánu obnovy a odolnosti a ostatných nástrojov podpory EÚ (Word dokument)